

**ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНЕ - МЕТОДИЧНОЇ РОБОТИ НА БАЗІ
СИТУАЦІЙНОГО ЦЕНТРУ ПТНЗ**

Постановка проблеми. Стрімкий розвиток інформаційних технологій (ІТ) на початку ХХІ сторіччя зумовлений появою значних масивів інформаційно-телекомунікаційних, аудіовізуальних даних, які необхідно аналізувати, структурувати та передавати, а також на їхній основі приймати відповідні рішення.

Актуальність проблеми. Для прийняття швидких та ефективних рішень, оволодіння новими технологіями з мінімальними витратами часу на їх розв'язання у навчальних закладах нині створюється така підструктура, як Ситуаційний центр (СЦ). Ситуаційний центр дає можливість здійснювати моделювання будь-яких процесів, у тому числі, навчальних, швидке прийняття рішень, а також прогнозування результатів. Такі ситуаційні центри є на підприємствах, фірмах, а також у навчальних закладах, які займаються інноваційною діяльністю.

Аналіз попередніх досліджень. Проблеми організації навчально-методичної роботи, створенню відповідних структур у ПТНЗ приділяли увагу: Л. Полат, Н. Ничкало, Л. Шевченко, О. Щербак та ін. У дослідженнях вище зазначених учених був здійснений аналіз організації та ведення методичної роботи у ПТНЗ - колективної та індивідуальної, організації навчально-методичної роботи на базі навчально-тренувальних фірм, модельних центрів: з комерційної діяльності, інформаційних технологій та ін.

Розглядаючи організацію навчально-методичної роботи на базі ситуаційного центру, слід виділити його основні завдання. До таких завдань СЦ відносяться:

- моніторинг навчального процесу даного закладу освіти, його управління, робота методичної ради на основі аналізу їхньої діяльності;
- моделювання наслідків управління, діяльності, здійснення навчально-методичної роботи на основі використання ІТ;
- експертна оцінка рішень, які приймаються;
- управління та здійснення методичної роботи відповідно до умов, що склалися;
- можливості прийому, збереження, відтворення та розповсюдження інформації, робота з цією інформацією.

Для роботи СЦ необхідне відповідне матеріально-технічне забезпечення.

Розглянемо основні елементи матеріально-технічного забезпечення СЦ:

1. Екран колективного використання, що дозволяє спілкуватися всіх, хто навчається та працює в цьому центрі на єдиній інформаційній основі. На такому екрані можна відтворити інформацію з багатьох вікон комп'ютера.
2. Засоби відеоконференцзв'язку, що передають зображення, звук телекомунікаційними мережами між відокремленими учасниками навчального процесу.
3. Високоякісні звукові системи, що включають спеціальні звукові конференцсистеми та забезпечують участь у сеансах зв'язку з іншими СЦ, або навчально-методичними центрами.
4. Електронні засоби введення графічних даних.
5. Інтерактивні дошки (дисплеї).

Важливим аспектом в організації роботи СЦ є наочне та ефективне представлення інформації, її обробка та представлення, можливості швидкого доступу до банків інформації.

Робота ситуаційного центру навчального закладу дозволяє:

- підвищити ефективність навчально-методичного процесу;
- підвищити швидкість доступу до знань;

- підвищити рівень довіри тих, хто навчається в навчальному закладі;
- накопичити досвід швидкого вирішення проблем навчально-виховного процесу;
- підвищити якість навчально-методичного забезпечення ПТНЗ;
- розробити та впровадити інноваційні методики навчання;
- вивчати інноваційні технології у виробничій та навчальній діяльності.

Необхідно враховувати той факт, що в більшості випадків СЦ у навчальних закладах самостійно не працюють, а здійснюють свою діяльність в поєднанні з роботою інших підструктур ПТНЗ.

Мета статті полягає у розгляді головних умов створення та організації навчально-методичної роботи ПТНЗ на базі ситуаційного центру.

Виклад основного матеріалу. Створення ситуаційних центрів є однією з актуальних задач підвищення ефективності навчального процесу ПТНЗ.

Навчальні заклади вбачають створення на їхній базі ситуаційних центрів, як одну з нових форм навчання, підвищення кваліфікації, фахової майстерності, які можуть внести значні зміни в наявну освітню модель.

Для вирішення задач, що стоять перед ситуаційними центрами необхідне використання таких сучасних засобів, які б забезпечували спільну та ефективну роботу всіх структурних підрозділів навчального закладу, надавали можливість розробці та впровадженню новітніх інформаційних технологій з метою реалізації розв'язку актуальних питань, обговорення цих питань та прийняття рішень.

Досвід організації такої навчально-методичної роботи накопичений у Вінницькому міжрегіональному вищому професійному училищі, де реалізується методична робота у наступних підструктурах: [1, с. 63].

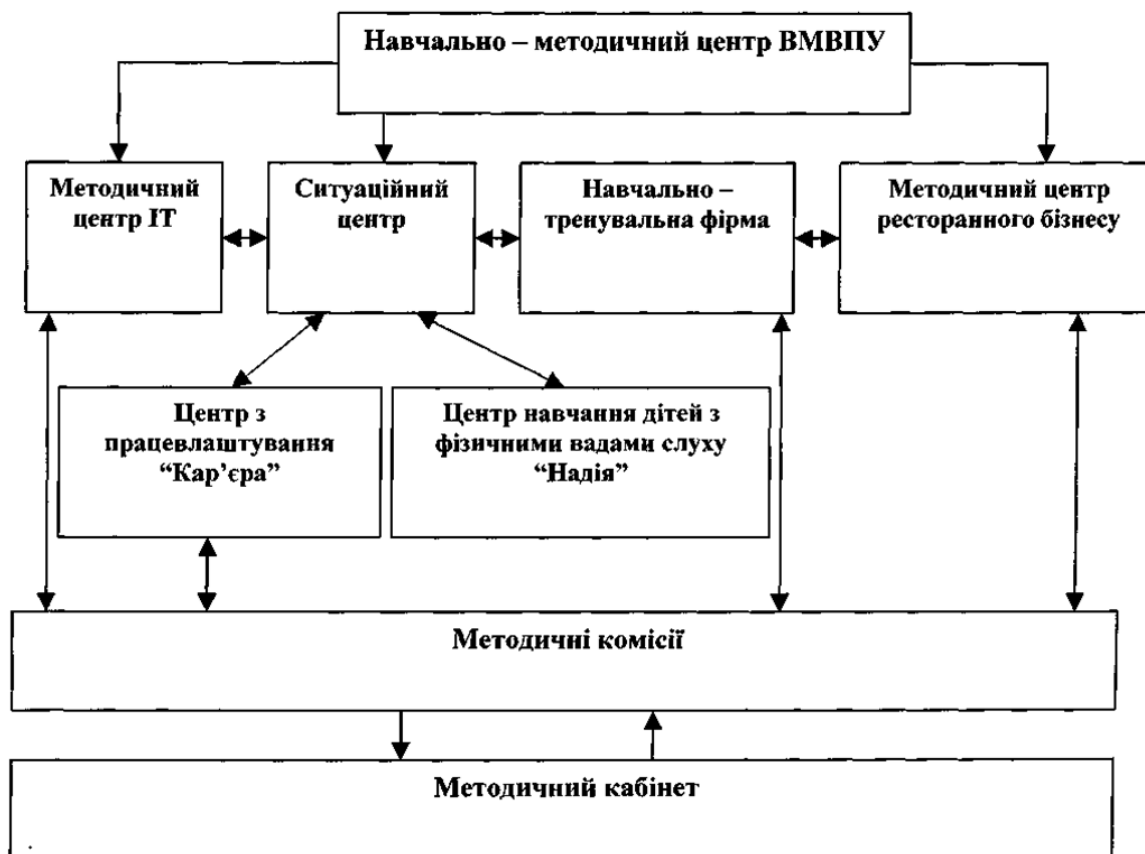
- навчально-методичний центр;
- ситуаційний центр;
- навчально-тренувальна фірма з підготовки фахівців комерційної діяльності;
- методичний центр інформаційних технологій;
- методичний центр ресторанного бізнесу;
- експериментальний педагогічний майданчик;
- центр з працевлаштування випускників «Кар'єра»;
- центр навчання дітей з вадами слуху «Надія»;
- методичні комісії;
- наукове товариство;
- центр з розробки та апробації державних стандартів;
- видавничий центр.

З метою науково-методичного забезпечення навчально-виховного процесу розглянуті підструктури навчального закладу виконують певні завдання: підвищення кваліфікації педагогів; ведення експериментальної роботи; розробки та впровадження інноваційних технологій навчання; підвищення якості підготовки фахівців, реалізацію задач інноваційної системи навчання, здійснення дистанційної освіти, e-learning, m-learning, змішаного навчання, профільного навчання школярів, навчання дітей з вадами слуху та ін.

На базі діючого СЦ здійснюється розробка ситуаційної методики навчання, яку називають «кейс-метод». Кейс-метод дозволяє активізувати: знання з відповідного курсу, практичний досвід тих, хто навчається, формувати навички висловлювати свої думки, ідеї, пропозиції, уміння висловлювати альтернативну точку зору, аргументувати її. За допомогою цього метода студенти та слухачі мають можливість проявляти та вдосконалювати аналітичні, оцінні навички, навчатися працювати в команді, застосовувати на практиці вивчений теоретичний матеріал, набувати навичок комунікативного спілкування.

Використання такого методу дає можливість викладачу спрямовувати дискусію в потрібному напрямі, виносити питання на розгляд, висувати пропозиції, знаходити оптимальні розв'язки.

Розглянемо схему взаємодії підструктур ВМВПУ

Розробка кейсів та навчання за ними є складним завданням і потребує від викладача високого класу професіоналізму, педагогічної майстерності, які формуються у педагогічних працівників СЦ та у відповідних підструктурах навчального закладу. Крім того, необхідно передбачити підготовку працівників для роботи в діючому СЦ: інженера програмно-технічного забезпечення, програмістів, спеціалістів з педагогічних програмних продуктів, аналізу ситуацій та прийняття рішень. Працівник СЦ повинен вміти працювати в команді. Відповідно до вище розглянутого, зрозуміло, що працівники СЦ повинні постійно вчитися, а тому необхідно передбачити всі можливості для їхнього навчання та діяльності. Зрозуміло, що неможливо передбачити такого викладача, який би міг повністю взяти на себе таку навчальну роботу, а тому слід залучати до роботи у СЦ викладачів з різних галузей знань для ведення дослідницької роботи та передбачити можливість здійснення неперервної освіти.

У СЦ використовуються електронні навчально-методичні комплекси з різних дисциплін, курсів, окремих розділів і тем. На їхній основі організується підвищення кваліфікації працівників СЦ. Така робота у більшості випадків може бути здійснена на дистанційній основі, з використанням e-learning, m-

learning або blended learning у мережному співтоваристві. Члени такого співтовариства мають змогу здійснювати обмін інформацією, обговорювати статті, вносити доповнення, пояснення, корективи у власні роботи.

Створення середовища електронного навчання на базі СЦ дозволило кардинально змінити парадигму трансляції знань. Така модель орієнтована на принцип «вчитися завжди і всюди», створюючи умови для реалізації принципів особистісно орієнтованого навчання. Завдяки прийнятій у 2008 році в Україні програми «1 учень : 1 комп'ютер» - ініціатива Intel, навчання стає особистісно орієнтованим, а програмне забезпечення і технології - доступними у будь - який час, що відкриває нові можливості для навчання, дозволяючи досягти глибокого розуміння і засвоєння матеріалу, оскільки доступ до детальних відомостей за темою стає

майже миттєвим. Таким чином, на базі СЦ створюється можливість організації дослідницької діяльності, орієнтації на поглиблений пошук інформації, оцінювання надійності прийнятих рішень, вивчення та обговорення різноманітних ситуацій.

З 2006 року з ініціативи компанії Intel у мережі Інтернет здійснюється проєкт Літопису, ru (www. letopisi.ru), який ґрунтується на технології WikiWiki, що набула широкого поширення завдяки всесвітній енциклопедії Вікіпедія [2, с. 9].

Використання напрацьованого матеріалу, сервісів Web 2.0 у роботі СЦ дозволяє підняти процес колективного пізнання й навчання на більш високий рівень, а розробка навчально-методичної літератури - забезпечити якість навчання відповідно до вимог сучасного ринку праці.

Висновок: Використання ІТКТ у навчально-методичній роботі сприяє створення мережних співтовариств, їхньої співпраці, обміну знаннями та інформацією. Створення співтовариств у мережі для педагогів дає можливість спілкування з учнями, студентами, здійснення консультування та імітацію різних ситуацій, дозволяє досягнути нових, нестандартних рішень та результатів.

Проблеми подальших досліджень полягають у розробці та впровадженні інноваційних інтерактивних технологій навчання, інформаційних технологій, соціальних сервісів Веб. 2.0; Веб.3.0, відповідних методичних розробок для здійснення якісної підготовки та перепідготовки всіх бажаючих навчатися.

Література:

1. Гуревич Р.С., Кадемія М.Ю., Бадюк Ю.В., Шевченко Л.С. Використання інформаційних технологій у навчальному процесі. - Вінниця: ТОВ «Діло», - 2006 р. - 300 с.
2. Intel «Корпоративна соціальна відповідальність Intel». - К: 2008 р. - 11 с.

У статті розглянуті умови створення та організації роботи ситуаційних центрів у навчальному закладі, їхньої роботи у взаємодії з іншими підструктурами. Розробка інноваційних технологій навчання з метою здійснення якісної підготовки фахівців.

The article deals with the conditions of the organization of situational centres' work in the educational establishments, their cooperation with other branches of these establishments and developing the innovational technologies of education that aims to provide qualified studying for students.

Л. Майборода
м. Київ, Україна

ФОРМУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-НОРМАТИВНО ОСНОВИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОЇ СИСТЕМИ ПРОФТЕХОСВІТИ

У період становлення нової економічної формації в Україні відбулися значні зміни у політичних, економічних і соціальних сферах діяльності країни. Ці перетворення, призвели до негативних наслідків, що відображаються в появі таких явищ як тіньова економіка, безробіття, низький рівень життя та соціального забезпечення населення. Отже, наявні соціально-економічні проблеми, потребують негайного розв'язання і зумовлюють необхідність реалізації системи заходів, спрямованих на подолання негативних наслідків у державі.

Професійно-технічна освіта України, за часів Радянського Союзу мала належний рівень фінансування, про що свідчить високий рівень матеріально-технічної бази професійно-технічних навчальних закладів, заробітної плати інженерно-педагогічних працівників того часу. Це забезпечувало якісну підготовку кваліфікованих робітничих кадрів для усіх сфер життя суспільства. Соціально-економічний спад за останні 15 років, суттєво вплинув на